

Läsämnen

I läsämnen, såsom t.ex. omgivningslära och historia, behöver barnet **lära sig** en hel del **faktakunskaper** och förmå att **se samband** mellan dessa. Barnet behöver skapa en **förståelse** hur allting hänger ihop.

Det är lätt hänt att man får för mycket information på en gång om någonting, vilket kan leda till att det är svårt att uppfatta vad det viktiga är.

"Vad ska jag ta fasta på? Vad ska jag utgå ifrån?"

För mycket information kan även leda till att man inte minns någonting alls, speciellt om man inte har tillräckliga förkunskaper, inga färdiga kunskapskrokar.

Att enbart lära sig en massa faktakunskaper utantill, utan att se dem i ett sammanhang, kan göra det svårt för oss att minnas.

Det är lättare för vår hjärna att minnas om vi förstår det vi lär oss, om vi ser "the bigger picture".

Barnet behöver behärska läsförståelse för att kunna ta till sig innehållet i böckerna som ofta används i dessa ämnen. Läs mer i kapitlet Läsförståelse.

Hur kan man stötta inläringen i läsämnen hemma?

Vi tar ett exempel där barnet jobbar med blåvalen i skolan.

Kolla att barnet har koll på det mest grundläggande.

Ibland missar vi vuxna att barnet ha fått något, som vi vuxna anser som självklart, om bakfoten. Kolla därför att barnet faktiskt vet hur en blåval ser ut och hen vet att blåvalen inte är en fisk trots att den lever i vatten. Det blir väldigt komplicerat för barnet att skapa sig en förståelse för något och att bygga vidare på kunskaperna om de första byggstenarna ligger fel.

Hjälp barnet att upptäcka häftig fakta för att skapa ett intresse.

Skapa kunskapskrokar:
Visste du att blåvalens hjärta väger ungefär lika mycket som en liten bil? Och att dess blodkärl är så stora att en baby kunde krypa inne i dem?

Hjälp barnet att plocka ut det mest centrala.

Vad är viktigt att kunna riktigt bra? Att blåvalen är ett däggdjur - den föder levande ungar och andas med lungor. De lever i hav över hela världen (Har barnet koll på vad ett hav är? Bild på karta med haven utpekade). Blåvalen är en bardval (har barder, "skivor" i munnen, inte tänder så som tandvalarna, t.ex. delfinen, har).

Hjälp barnet att hitta samband med annan kunskap.

Blåvalen är utrotningshotad, precis såsom fjällräven är utrotningshotad här i Finland, p.g.a. att människor har jagat den. Vad annat förstör människan här på jorden? Blåvalen är det största djuret som någonsin funnits på vår planet. Den är till och med större än den största dinosaurien som funnits: Spinosaurusen som var upp till 15 meter lång och vägde sju ton. Blåvalen kan bli upp till 30 meter lång och väga över 100 ton. Ett ton är tusen kilogram.

Kom ihåg att barnet gagnas av att **sprida ut** sitt **pluggande**. Om barnet har några dagar på sig att läsa kapitlet i boken om blåvalen, dela upp kapitlet på flera dagar. Det är lättare att lagra kunskap om man får den i mindre bitar. Det är lättare att på riktigt minnas faktakunskaperna om man får glömma dem lite så att man måste anstränga sig för att plocka fram dem då man repeterar.